

Značajke održivog razvoja i aktualni izazovi za njegovo postizanje

IZAZOVA I MOGUĆNOSTI JE MNOGO

dr. sc.
Ivana Gudelj

Europska unija posljednjih je desetljeća svjetski predvodnik u svojem pristupu rješavanju ekološke problematike. Saznanja utemeljena na prikupljenim podacima ukazuju na značajne uspjehe u smanjenju pritisaka na okoliš. Ostvarene su brojne ekološke koristi, ali je preostala zabrinutost zbog onih učinaka na okoliš koji su povezani s aktualnim linearnim gospodarstvom koje se temelji na: načelu 'kupi - upotrijebi - odbaci', neodrživoj ovisnosti o brojnim prirodnim resursima, izraženom ekološkom otisku i nejednakoj raspodjeli društvenih i ekoloških korisnosti zbog globalizacije gospodarstva. Aktualno se smatra da transformacija ključnih sustava poput prijevoza, energije, načina stanovanja i prehrane predstavlja srž dugoročnih rješenja u kontekstu održivosti. Potrebno je, naime, pronaći načine kako bi upravo ti ključni sustavi postali održivi u svojoj osnovi, omogućavajući potpunu eliminaciju emisija stakleničkih plinova, učinkovitije korištenje resursa i usklađenje s načelom otpornosti ekosustava.

"Kada se resursi degradiraju, počinjemo se natjecati za njih, bilo da se radi o lokalnoj razini... ili globalnoj razini, gdje se borimo oko vode, nafte i minerala. Dakle, jedan od načina promicanja mira je promicanje održivog upravljanja i pravedne raspodjele resursa."

Wangari Maathai

BROJNI DANAŠNJI OKOLIŠNI IZAZOVI SLOŽENE SU PRIRODE

Mjere europske politike zaštite okoliša pokazale su se osobito učinkovitima kada je riječ o rješavanju lokalnih, regionalnih i kontinentalnih pritisaka na okoliš. Međutim, neki okolišni i klimatski izazovi s kojima se

dan danas suočavamo razlikuju se od onih kojima se bilo moguće uspješno suprotstavljati prethodnih desetljeća. U svojoj naravi ti su izazovi složeni i kumulativni i ovise, ne samo o našem djelovanju u Europi, već i o svojem specifičnom kontekstu na globalnoj razini. Složenost kao bitna značajka brojnih današnjih okolišnih izazova odnosi se na to da oni, zapravo, imaju višestruke uzroke, uključuju brojne međuovisnosti svojih osnovnih uzročnika i pripadajućih posljedičnih učinaka. Teško ih je opisati ili jasno odrediti s obzirom na činjenicu da na različite načine prožimaju različite sastavnice okoliša i društvo. Stoga ih često različite društvene skupine doživljaju različito u različitim zemljopisnim predjelima. Važno je istaknuti tri značajke koje su zajedničke brojnim današnjim okolišnim izazovima (il. 1).

Njima se izravno i neizravno utječe na izloženost okolišnim čimbenicima koji utječu na ljudsko zdravlje i dobrobit, na blagosta-

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**